

Handläggare
Sayeh Tealohi
Telefon: 08-508 04 213

Till
Hässelby-Vällingby
Stadsdelsnämnd
2017-09-21

Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

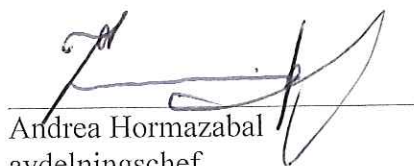
Remissvar på ”Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap”,
dnr. 171-84/2017

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss på riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Andrea Hormazabal
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav i budget 2017 uppdrag till kommunstyrelsen att ta fram riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP), i syfte att stärka samarbetet med idéburen sektor och öka antalet samarbeten enligt modellen IOP. Kommunstyrelsen har bland annat begärt yttrande från Hässelby-Vällingby, Farsta och Norrmalm stadsdelsnämnder, med anledning av Stockholm stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Förvaltningen är positiv till att staden tar fram riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP). Förvaltningen anser att det är av vikt att staden arbetar utifrån en gemensam strategi för att främja samverkan med civilsamhället där även lokala behov tas i beaktning. Förvaltningen delar uppfattningen om att det bör finnas ett utrymme för att teckna IOP när det handlar om verksamheter där det inte finns någon marknad eller konkurrenssituation att vårda.

Ärendets beredning

Det här ärendet har utarbetats inom avdelningen för samhällsservice och tidigt socialt arbete.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande bland annat från Hässelby-Vällingby, Farsta och Norrmalm stadsdelsnämnder med anledning av Stockholm stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Kommunfullmäktige gav i budget 2017 uppdrag till kommunstyrelsen att ta fram riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP), i syfte att stärka samarbetet med idéburen sektor och öka antalet samarbeten enligt modellen IOP.

IOP är en partnerskapsmodell mellan den idéburna och den offentliga sektorn. Modellen utarbetades av Forum, en intresseorganisation för den idéburna organiseringen som samlar civilsamhällets organisationer med social inriktning. Syftet med IOP är att skapa en "tredje" väg för samverkan, mellan bidrag och upphandling.

Bidrag, IOP och upphandling

Föreningsbidrag är en form för offentlig sektor att stödja en idéburen organisations allmänna arbete. IOP är ett alternativ när en idéburen organisation och offentlig sektor är intresserade av att samarbeta under en längre tid kring en specifik verksamhet. IOP gör det även möjligt att få samman flera verksamheter som tillsammans bidrar med ett värde för en viss målgrupp. Däremot där det är en specifik verksamhet som den offentliga sektorn har ett behov av och det finns flera olika potentiella leverantörer, ska verksamheten upphandlas enligt upphandlingsreglerna. Det är då ett upphandlingspliktigt kontrakt och i sådana fall inte lämpligt för IOP.

För att ett IOP ska formars behövs minst två parter, en idéburen och en från offentlig sektor. Alla parter ska vara intresserade av att ingå i partnerskap, och tillsammans definiera lösningar till en samhällsutmaning. Partnerskapet är förenligt med lag och innan staden ingår avtal om IOP ska en bedömning göras som konstaterar följande:

1. Det är inte en verksamhet som måste upphandlas enligt upphandlingsreglerna.
2. Det är förenligt med kommunallagen,
3. Det är förenligt med EU:s statsstödsregler.

Vid bedömning är nedanstående kriterier vägledande:

- Verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen
- Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där de idéburna särskilt nämns
- Verksamheten kan inte ses som en del av det normerade föreningsbidraget
- Det finns inte en marknad eller en konkurrenssituation att vårda
- Bägge parterna är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser)
- Verksamheten detaljregleras inte från staden
- Verksamheten avses att drivas under en längre tid

Inför ingående av IOP bör nämnden eller styrelsen begära in stadgar, beskrivning av verksamhetsidé och ordinarie verksamhet, årsmötesprotokoll, verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse med bokslut, revisionsberättelse, verksamhetsplan och styrelseförteckning samt uppgift om medlemsantal.

Nämnden eller styrelsen får anpassa avtalen för respektive IOP, dock bör det utarbetas syfte, mål, målgrupper, aktiviteter/åtaganden, organisation, uppföljning, budget, avtalstid och information om omförhandling, uppsägning och tvist.

En ökad samverkan genom IOP bedöms skapa bättre lösningar på utmaningar som staden står inför och främja samhällsnyttan. I syfte att ta vara på människors engagemang och mobilisera människor i olika frågor kompletterar den idéburna sektorn stadens verksamheter. Därmed är det viktigt att IOP drivs i samförstånd och inte på beställning av staden.

Ärende

Kommunstyrelsen har under 2017 tagit fram Stockholm stads riktlinjer för Idéburet offentligt partnerskap (IOP), som är en partnerskapsmodell mellan den idéburna och den offentliga sektorn. Förslaget är att riktlinjer som reglerar stadens framtida arbete med IOP bör vara återhållsamma när det gäller omfattning, då varje krav eller villkor riskerar att hämma möjligheten att ingå i ett IOP. Det bedöms även att det är av vikt att ta fram vägledning kring riktlinjerna för IOP. Stadsledningskontoret bedömer att det inte är juridiskt möjligt att ingå IOP avseende välfärdstjänster som kommunen enligt lag är skyldiga att tillhandahålla.

Stadsledningskontoret bedömer att det bör finnas ett utrymme för ingående av IOP när det handlar om verksamheter som är frivilliga för staden och för det inte finns någon marknad eller konkurrenssituation att vårda. Stadens arbete med IOP bör ha stor transparens och idéburna organisationer bör på ett enkelt sätt komma i kontakt med staden för att initiera förslag om IOP. En viktig del blir därmed att erbjuda utbildning till de idéburna organisationerna om nämndens eller styrelsens process kring IOP.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till att staden tar fram riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP). Förvaltningen anser att det är av stor vikt att staden arbetar utifrån en gemensam strategi för att främja samverkan med civilsamhället där även lokala behov tas i beaktning.

Förvaltningen delar slutsatsen om att det finns förutsättningar för staden att ingå IOP. Det finns en juridisk form och IOP har provats i praktiken av andra kommuner och inom staden. Det är av vikt att IOP ses som ett komplement till nuvarande bidragsformer där IOP är en form av finansiellt stöd, men ska inte förväxlas med verksamhetsstöd/föreningsbidrag till organisationer/föreningar, som i huvudsak är till för att främja föreningarna generellt. IOP ställer större krav på leverans av en specifik verksamhet och det är därför viktigt att civilsamhället inte erhåller felaktiga förväntningar om IOP. Det är därmed viktigt med tydlighet och förarbete innan ett avtal om IOP ingås. Ytterligare något att ha i beaktande är att ideella föreningar kan se IOP som ett löfte om långvarig finansiering av en verksamhet men IOP har en avtalsperiod, som ska utvärderas och följas upp. Långsiktigheten ligger i att avtal ska följas och att inget utlovas i förväg.

Förvaltningen ställer sig positiv till att samhällsutmaningar definieras av offentlig aktör och idéburen organisation som sedan tillsammans definierar möjliga lösningar. Det innebär att en bedömning om lämplighet att ingå IOP bör ske i varje enskilt fall. Förvaltningen förespråkar därför att samtliga aktörer involveras i förarbetet om IOP när både fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar berörs. Till exempel om ett IOP-samarbete tecknas av Arbetsmarknadsförvaltningen för språkstödande insatser i Hässelby-Vällingby bör Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning inkluderas i förarbetet.

I riktlinjerna för IOP saknar förvaltningen begreppsdefinitioner som definierar civilsamhället och idéburna organisationer. Förvaltningen ser fördelar med stadsövergripande begreppsdefinitioner i syfte att bidra till en enhetlig och tydlig riktning avseende vilka aktörer som

kan teckna IOP. Förvaltningen ställer sig även positiv till att det bör finnas en öppenhet för att ingå IOP-samarbeten, både mot civilsamhället som internt inom staden. Förvaltningen förespråkar därför ett stadsövergripande nätverk för att utveckla det stadsövergripande arbetet med IOP och övrig samverkan med civilsamhället.